

НОВА МАГИСТРАТУРА, валидна от учебната 2012-2013 г.
Приета с решение на Академичен съвет на УНСС №3/11, от 12.05.2012 г.

СОЦИОЛОГИЯ И ИКОНОМИКА НА ПУБЛИЧНАТА СФЕРА SOCIOLOGY AND ECONOMY OF THE PUBLIC SPHERE

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

„Социология и икономика на публичната сфера” е магистърска програма. Надстроява се над бакалавърска степен от област „**Социални, стопански и правни науки**”, в професионално направление „**Социология, антропология и науки за културата**”. Дипломата е с шифър 3.1.01. „**Социология**”.

Магистратурата има характер на „**академична**” **магистратура** (academic; research masters). Борави със съвременни по-общи теоретико-методологически учебни дисциплини – в интердисциплинарното поле едновременно на социология и икономика, мениджмънт и право, обществени комуникации и инфраструктури.

Цели надграждане на фундаменталната подготовка на млади специалисти, които имат амбиция за **експертна и академична кариера**. Дава базова и методологическа подготовка за една предстояща **гъвкава професионална** реализация – в условията на отмиране на стари професии и възникване на нови, при динамична смяна на професионални стандарти и ИКТ, в условия на принуда често да се сменят институции и работни позиции, както и да се мигрира в отворения свят на труда. Академичното равнище на магистратурата дава възможност и мотивира за **продължение в докторантура**.

Наред с това тя е „**практическа**” **магистратура** (practical; taught masters). Това се постига чрез три неща: (1) Освен фундаментални курсове, в програмата има курсове и форми за практико-приложна подготовка. Организира се професионална практика **в престижни учреждения, институции и фирми**, както и организиране на цикъл от дискуссионни срещи с изявени личности от публичното пространство; (2) Предвижда се специална **методическа подготовка** на студентите за една задълбочена работа, съобразена с академичните стандарти и използваща съвременни ИКТ. Тя ще им позволи да развият своята магистърска теза според изискваната структура и **стандарти за научна разработка**, което би било важна стъпка към докторантура; (3) Предвижда се подкрепа на студентите за използване ресурсите на **Програми за студентс-**

ка мобилност. Магистратурата има ресурс за преподаване и на **английски език.** В този смисъл програмата има готовност да приема студенти и гост-преподаватели от чужбина – като **мобилност на преподаватели.**

МЕЖДУКАТЕДРЕНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Тази магистърска програма е разработена от високо квалифициран преподавателски екип от преподаватели в *Университета за национално и световно стопанство* – преподаватели от катедра „*Икономическа социология*” и още 8 катедри на университета: „*Икономикс*”, „*Публична администрация*”, „*Икономика на инфраструктурата*”, „*Медии и обществени комуникации*”, „*Публично право*”, „*Интелектуална собственост*”, „*Информационни технологии*”, „*Политическа икономия*”. Магистратурата е съобразена с държавните и университетски критерии за организиране и провеждане на обучението в ОКС „*Магистър*”.

ДИСЦИПЛИНАРНО СЪОТВЕТСТВИЕ

Профилът на програмата е в съответствие с основните ценности и принципи на *Болонския процес*, както и с националните цели и приоритети за развитие на висшето образование: (1) единни европейски **критерии за високо качество** на обучението; (2) **мобилност** на студенти и преподаватели, въз основа на конвергенция на учебни програми; (3) стимулиращ **баланс на сътрудничество и конкуренция** в европейската университетска общност; (4) професионална **реализация и трудова производителност** на абсолвентите; (5) **интегриране** между образователен процес и научно-изследователска активност в университетите.

Магистърската програма по *Социология и икономика на публичната сфера* е подходяща не само за придобилите висше образование ОКС „*Бакалавър*” или „*Магистър*” в област на ВО: 3. *Социални, стопански и правни науки*. Подходяща е и за придобилите „Бакалавър” в областите на ВО: 1. *Педагогически науки*; 2. *Хуманитарни науки* – както в УНСС, така и в други акредитирани висши училища (университети).

Дисциплинарното съответствие със социологията и интердисциплинарния подход можем да покажем чрез кореспондиращите изследователски комитети на Международната социологическа асоциация (ISA): RC-2 *Economy and Society*; RC-4 *Sociology of Education*; RC-10 *Participation, Organizational Democracy*; RC-12 *Sociology of Law*; RC-14 *Sociology of Communication*; RC-18 *Political Sociology*.

ЦЕЛ НА ОБУЧЕНИЕТО

Целта е да се насочи професионалната реализация на студентите и да се стимулира тяхната трудова и кариерна, обществена и гражданска изява – както в **академичната и научно-изследователска** сфера, така и във **високо-статусни практически** области. Става дума за държавни и европейски институции, за големите масови медии, за политически партии, синдикати, фондации и други граждански организации, за български и европейски администрации (публични и корпоративни) – в профила на управленски и експертни кадри, в съответните ПР и рекламни, аналитични и прогностични дейности.

Програмата подготвя за анализ на сложни явления, за контрол и управление на динамични процеси, за прогнозиране и планиране на тенденции в съвременната **публична сфера**.

Днес тясната специализация изисква и един по-широк и комплексен поглед едновременно: (1) към държавните учреждения и администрации; (2) към корпорациите с техните социални инвестиции и зависимост от „*неикономически* фактори“; (3) към традиционните и новите медии с тяхната „*четвърта* власт“; (4) към социалните мрежи и гражданските посредници, които чрез интернет придобиват все по-голяма реална сила; (5) към църквите и синдикатите, НПО и фондациите, културните, спортните и иновативните сдружения; (6) към „*общественото* мнение“, което също става все по-активен фактор в публичната сфера.

КОЙ МОЖЕ ДА КАНДИДАТСТВА?

За предлаганата магистърска програма могат да **кандидатстват всички**, завършили ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, без значение от завършената специалност. Могат да кандидатстват от **всички легитимни висши** учебни заведения.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Прием: писмен конкурсен изпит – тест.
- Форма и продължителност на обучението: редовна; три семестъра.
- Професионална практика в авторитетни държавни и обществени институции, водещи медии, престижни фирми и корпорации, академични и изследователски институти и агенции. Възможно е да се експериментира и стаж/работа на административна позиция в УНСС, както и в научно-изследователски проекти на преподаватели.
- Освен участието в лекциите и семинарните занятия студентите подготвят по основните дисциплини и самостоятелни научно-консултирани разработки.
- Възможност на студентска мобилност в европейски университети по Програма Еразмус и други програми. Студентите могат да бъдат включвани в училища за докторанти – напр. по Програма COST.
- Ще бъдат търсени възможности за осигуряване на стипендии за отлично представящи се студенти след първи семестър.
- Дипломиране: държавна защита на дипломна работа (магистърска теза). Тя може да бъде разработена и защитена във формат, изискван за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка.
- Език на обучението: български, с възможност и за английски. Предвижда се преподавателският състав да подготви основните курсове и на английски език, за да може да ги преподава на чуждестранни студенти, желаещи да се включат в програмата.

СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Магистърската програма „*Социология и икономика на публичната сфера*“ е изградена в интердисциплинарното поле едновременно на социология и икономика, мениджмънт и право, обществени комуникации и инфраструктури.

Има пет съдържателни центъра: (1) **системната структура и функциониране** на съвременното общество; (2) **икономиката на публичния** сектор; (3) инфраструктури, обществени

институции и **публичен мениджмънт**; (4) съвременните медии и **публична комуникация**; (5) психология, ценности и **философия на трансформациите** в обществото. Комбинирането на всичко това дава една необходима **по-обща координата и по-далечна перспектива** на специалистите и експертите, мениджърите и политиците в публичната сфера на съвременното общество.

Първият семестър развива и задълбочава базови общотeorетични и методологически знания на студентите, доразвива системен начин на мислене и способност за аналитична работа, дава конкретни ориентири за прагматичността на съвременната наука. Чрез избираемите и факултативните дисциплини свежда всичко това до конкретната делова и комуникационна практика, проблемите на интелектуалната собственост и управлението на проекти.

Вторият семестър доразвива методологическия блок – с ясни акценти към институциите, организационната психология и умения за ефективно поведение, вкл. в конфликтна среда, дава инструментална подготовка за използване на количествени и качествени изследователски, аналитични и прогностични методи, статистическа информация. Предлагат се интригуващи и полезни избираеми и факултативни дисциплини.

Третият семестър предвижда възможност за учебно-изследователска или професионално-практическа студентска мобилност – в рамките на европейското университетско пространство. Организира се и професионална практика в атрактивни български институции и фирми. Предвидени са два специални курса с практическа насоченост – за съвременно ползване на новите ИКТ, интернет като изключително богат и провокативен информационен ресурс, както и подготовка за спазване и прилагане на академичните стандарти при разработване на магистърска теза. Това по същество е подготовка за евентуална бъдеща докторантура.

ОСНОВНИ ОБЛАСТИ НА ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ

- Интердисциплинарно теоретично и методологично познание за същността, функциите и трансформациите на публичните държавни, обществени и граждански институции, за корпоративните структури и гражданските организации, за финансирането и икономическите аспекти на публичните дейности, за публичната сфера като цяло.
- Методологична и методическа подготовка за изследване на процесите, явленията и тенденциите в развитието на публичната сфера, институциите и медиите.
- Умения за анализ и интерпретация на емпирични масиви от данни за развитието на публичната сфера, институциите и медиите, на общественото мнение и масова социална психика.
- Управленски подходи за управление на тенденции в развитието на съвременните публичната сфера, институциите и медиите, корпоративните и гражданските структури, съвременните инфраструктури.

СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Целта на магистратурата е да подготвя и подпомага за гъвкава професионална кариера и реализация в днешния толкова динамично променящ се свят и пазар на труда. По-конкретно в:

- Академичната сфера – като изследователи и преподаватели.

- Агенции за социологически изследвания и политически маркетинг – като изследователи и анализатори, презентиращи изследвания, научни ръководители на проекти.
- Корпорации и фирми – като социални и маркетинг анализатори, креативни мениджъри, специалисти по социален маркетинг, човешки ресурси, PR.
- Медии – като журналисти, анализатори, редактори, управленски кадри.
- Държавни и обществени институции, в европейски институции и администрации – като служители и експерти, в управленския състав, като държавни служители.
- Неправителствени организации и фондации – като специалисти и служители, доброволци и активисти, ръководители и експерти със специална квалификация.
- Най-общо като „аналитични“ специалисти¹ и „ръководни“ кадри във всички системи на публичната сфера.

РЪКОВОДИТЕЛ на КАТЕДРА: .....
/доц. д-р Андрей Нончев/

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ на програмата: .....
/проф. д.с.н. Михаил Мирчев/

---

¹ Според *Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България* това е **Клас 2 - Аналитични специалисти**, както следва:

Аналитичните специалисти **увеличават съществуващите знания** в дадена област, прилагат **научни методи, концепции и теории** и **изучават системно водещите постижения** в тази област или са ангажирани с изпълнение на някаква комбинация от посочените дейности.

Професиите и длъжностите в този клас изискват знания и умения, отговарящи на изискванията на **минимум 6-то образователно и квалификационно ниво**.

Аналитичните специалисти обикновено изпълняват задачи по: провеждане на **изследвания и анализирани** на резултати от тях; разработване на **концепции, теории, методологии и методики**; прилагане на съществуващи **знания в областта** на науката, включително **обществените и хуманитарните науки**; провеждане на теоретическо или практическо **обучение по дисциплини** на различни образователни равнища; обучение на лица със **специални образователни потребности**; осигуряване на различни видове **стопански, юридически и социални услуги**; подготовка на **научни доклади и съобщения**.

Към задълженията им се включват и задачи по **осъществяване на контрол** на други работещи.